

Rada
Európskej únie

V Bruseli 5. októbra 2022
(OR. en)

13223/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0323(NLE)**

**ENER 488
ATO 72
POLCOM 128
FDI 13**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	5. októbra 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 522 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má v mene Euratomu zaujať na 33. zasadnutí Konferencie o Európskej energetickej charte

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 522 final.

Príloha: COM(2022) 522 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 10. 2022
COM(2022) 522 final

2022/0323 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pozícii, ktorá sa má v mene Euratomu zaujať na 33. zasadnutí Konferencie
o Európskej energetickej charte**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Euratom“), pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, na 33. zasadnutí Konferencie o Európskej energetickej charte v súvislosti s plánovaným prijatím navrhovaných zmien Zmluvy o energetickej charte (CC 760) a prijatím i) navrhovaných úprav a zmien príloh Zmluvy o energetickej charte (CC 761), ii) navrhovaných zmien v dohovoroch, vyhláseniach a rozhodnutiach (CC 762) a iii) rozhodnutia o nadobudnutí účinnosti a predbežnom vykonávaní zmien Európskej energetickej charty a zmien/úprav jej príloh (CC 763). Zmeny Zmluvy o energetickej charte a dodatočné schválenia musia byť Konferenciou o Európskej energetickej charte prijaté súčasne.

Zmluva o energetickej charte

Zmluva o energetickej charte (ECT) je mnohostranná obchodná a investičná dohoda, ktorá sa vzťahuje na energetický sektor. Bola podpísaná v roku 1994 a účinnosť nadobudla v roku 1998. ECT obsahuje ustanovenia o ochrane investícií, obchode a tranzite energetických materiálov a výrobkov, ako aj o mechanizmoch urovnávania sporov. ECT stanovuje aj rámec pre medzinárodnú spoluprácu na poli energetiky medzi 54 zmluvnými stranami. Európska únia je zmluvnou stranou ECT¹ spolu s Euratomom, 26 členskými štátmi EÚ², ako aj Japonskom, Švajčiarskom, Tureckom a väčšinou krajín západného Balkánu a bývalého ZSSR, s výnimkou Ruska³ a Bieloruska⁴.

Konferencia o Európskej energetickej charte

Konferencia o Európskej energetickej charte je riadiacim a rozhodovacím orgánom procesu Energetickej charty a bola zriadená Zmluvou o energetickej charte. Všetky štáty alebo organizácie regionálnej hospodárskej integrácie (ako je EÚ a Euratom), ktoré ECT podpísali alebo k nej pristúpili, sú členmi konferencie, ktorá pravidelne zasadá a diskutuje o otázkach týkajúcich sa spolupráce v oblasti energetiky medzi signatármi ECT, vyhodnocuje uplatňovanie ustanovení ECT a Protokolu energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch a zvažuje možné nové nástroje a spoločné činnosti v rámci energetickej charty. Konferencia o Európskej energetickej charte predovšetkým prijíma znenia zmien Zmluvy o energetickej charte a schvaľuje úpravy a technické zmeny jej príloh. Konferencia o Európskej energetickej charte schvaľuje pri hlasovaní o navrhovaných zmenách znenia ECT rozhodnutie o prijatí zmien jednomyselným hlasovaním prítomných a hlasujúcich zmluvných strán. EÚ a Euratom majú počet hlasov rovnajúci sa počtu ich

¹ Rozhodnutie Rady a Komisie 98/181/ES, ESUO, Euratom z 23. septembra 1997 o uzavretí Zmluvy o energetickej charte a Protokolu energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch Európskymi spoločenstvami (Ú. v. ES L 69, 9.3.1998, s. 1 – 116).

² Všetky okrem Talianska, ktoré jednostranne odstúpilo v roku 2015.

³ Mimoriadna Konferencia o Európskej energetickej charte, ktorá sa konala 24. júna 2022, odňala štatút pozorovateľa Ruskej federácii.

⁴ Mimoriadna Konferencia o Európskej energetickej charte, ktorá sa konala 24. júna 2022 odňala štatút pozorovateľa Bielorusku a predbežné vykonávanie ECT Bieloruskom.

členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami ECT. Platí však, že si EÚ a Euratom neuplatnia svoje hlasovacie právo v prípade, že si ich členské štáty uplatnia svoje hlasovacie práva, a naopak.

Rozhodnutia, ktoré sa majú prijať na Konferencii o Európskej energetickej charte

Na svojom 33. zasadnutí 22. novembra 2022 má Konferencia o Európskej energetickej charte prijať štyri rozhodnutia týkajúce sa modernizácie ECT. Tieto rozhodnutia sa prijímú súčasne a ich účelom je:

- prijať navrhované zmeny znenia ECT (CC 760),
- schváliť navrhované úpravy a zmeny príloh ECT (CC 761),
- schváliť navrhované zmeny dohovorov, vyhlásení a rozhodnutí (CC 762) a
- schváliť rozhodnutie o nadobudnutí účinnosti a predbežnom vykonávaní zmien znenia ECT a zmien/úprav jej príloh (CC 763).

Keďže od 90. rokov 20. storočia nedošlo k žiadnej podstatnej aktualizácii ECT, jej znenie časom výrazne zastaralo. Zároveň sa stala investičnou zmluvou s jedným z najvyšších počtov súdnych sporov na svete, keď sa z členských štátov EÚ stali hlavné cieľové investície, z ktorých väčšina sídli v iných krajinách EÚ. V dôsledku toho došlo v novembri 2018 k začatiu procesu modernizácie. Konferencia o Európskej energetickej charte najskôr schválila zoznam tém na diskusiu, ktoré sa týkali najmä ustanovení súvisiacich s ochranou investícií. EÚ následne navrhla zrušenie ochrán investícií do fosílnych palív, aby tak zosúladiła Zmluvu o energetickej charte s Parížskou dohodou.

Po 15 kolách multilaterálnych rokovaní, ktoré sa konali v období od júla 2019 do júna 2022, sa na mimoriadnej Konferencii o Európskej energetickej charte konanej 24. júna 2022 v Bruseli dosiahla „základná dohoda“ o ukončení rokovaní. Revidované znenie ECT a jej príloh bolo potom až do polovice augusta podrobené právnej revízii. Následne boli 19. augusta 2022 zdieľané so všetkými zmluvnými stranami vrátane EÚ a Euratomu, ako aj so všetkými členskými štátmi EÚ, ktoré sú zmluvnými stranami ECT, konečné návrhy rozhodnutí (CC 760, CC 761, CC 762 a CC 763) obsahujúce revidované znenia.

Na 33. zasadnutí Konferencie o energetickej charte 22. novembra 2022 budú rozhodnutia týkajúce sa modernizácie ECT predmetom hlasovania na základe jednomyselnosti. Ak bude hlasovanie úspešné, t.j. žiadna zmluvná strana nevznesie námietku, rozhodnutia o modernizácii ECT sa budú považovať za „prijaté“ Konferenciou o Európskej energetickej charte. Toto prijatie spustí následné procesy ratifikácie, predbežného vykonávania a konečného nadobudnutia účinnosti jednotlivých prvkov reformného balíka.

Predbežné vykonávanie zmien ECT a iných prvkov modernizácie sa bude riadiť rozhodnutím týkajúcim sa nadobudnutia účinnosti a predbežného vykonávania zmien znenia ECT a zmien/úprav jej príloh (CC 763). V súlade s týmto rozhodnutím bude modernizácia predbežne vykonávaná všetkými zmluvnými stranami automaticky od 15. augusta 2023. Každá zmluvná strana však môže do 23. februára 2023 doručiť depozitárovi (Portugalsku) vyhlásenie o tom, že nie je schopná akceptovať predbežné vykonávanie zmien ECT, čo každej zmluvnej strane účinným spôsobom umožní upustiť od predbežného vykonávania. Sekretariát ECT tieto vyhlásenia zverejní. Ak aj zmluvná strana spočiatku urobí takéto vyhlásenie,

bude ho môcť kedykoľvek opätovne stiahnuť, čo jej neskôr umožní predbežne vykonávať modernizáciu ECT.

Cieľom tohto návrhu rozhodnutia podľa článku 101 Zmluvy o Euratome je stanoviť pozíciu, ktorá sa má prijať v mene Euratomu, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, na 33. zasadnutí Konferencie o Európskej energetickej charte v súvislosti s uvedenými rozhodnutiami (CC 760, CC 761, CC 762 a CC 763).

Komisia zároveň navrhuje prijatie následnej dohody v zmysle článku 31 ods. 3 písm. a) Viedenského dohovoru o zmluvnom práve medzi Európskou úniou, Euratomom a členskými štátmi o výklade Zmluvy o energetickej charte. Táto dohoda by mala predovšetkým zahŕňať potvrdenie o tom, že ECT nikdy neplatila, neplatí a nebude platiť v rámci EÚ, že ECT nemôže slúžiť ako základ pre rozhodcovské konania v rámci EÚ, a že doložka o ukončení platnosti neplatí v rámci EÚ. Mala byť aj stanoviť povinnosti členských štátov v prípade, že sú zapojené do rozhodcovských konaní na základe požiadavky založenej na článku 26 ECT.

Jednotný výklad EÚ je taký, že sa ECT neuplatňuje na spory medzi členským štátom a investorom z iného členského štátu, ktoré sa týkajú investície, ktorú tento investor uskutočnil v inom členskom štáte. Tento výklad výslovne potvrdil Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) vo svojom rozsudku proti spoločnosti Komstroy⁵. Rozhodcovské súdy však aj napriek tomu zastávali a naďalej zastávajú názor, že nie sú viazané rozsudkami SDEÚ. S cieľom zabrániť tomu, aby súdne orgány naďalej uznávali svoju právomoc v takýchto sporoch, je nevyhnutné výslovne a jednoznačne opätovne zdôrazniť autentický výklad ECT. Najvhodnejšie je to možné uskutočniť formou dohody v zmysle článku 31 ods. 3 písm. a) Viedenského dohovoru o zmluvnom práve.

Zatiaľ čo táto dohoda bude kodifikovať výklad EÚ a jej členských štátov v samostatnej zmluve (niečo, čo je možné vzhľadom na dvojstrannú povahu záväzkov), modernizácia ECT zakotví v samotnom znení a prostredníctvom doložky „v záujme väčšej istoty“ dohodu všetkých zmluvných strán o tom, že jej článok 26 sa v rámci EÚ neuplatňuje. Oba prvky pomôžu odstrániť akúkoľvek nejednoznačnosť a eliminovať súčasné alebo budúce riziká arbitráže v rámci EÚ založenej na ECT s nevyhnutným stupňom právnej istoty.

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Euratomu

Komisia navrhuje prijať v mene Euratomu, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, na 33. zasadnutí Konferencie o Európskej energetickej charte 22. novembra 2022 pozície popísané v týchto bodoch 1 až 4.

Pokiaľ ide o prijatie navrhovaných zmien znenia ECT (CC 760)

Navrhované zmeny znenia ECT (CC 760) pozostávajú z podstatných vylepšení, ktoré účinným spôsobom uvedú ECT do súladu s modernými normami ochrany investícií a s pozíciami EÚ na iných fórach (napr. Komisia OSN pre medzinárodné obchodné právo⁶). Zmeny zároveň zosúladiť ECT s prístupom EÚ k ochrane investícií v rámci jej nedávno odsúhlasených dohôd o voľnom obchode a investíciách, ako aj s cieľmi EÚ v oblasti energetiky a klímy vrátane Parížskej dohody.

Zmenená Zmluva o energetickej charte obsahuje najmä:

⁵ Vec C-741/19, Moldavská republika/Komstroy LLC, 2. septembra 2021.

⁶ United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

- **nové ustanovenia o ochrane investícií v súlade s modernými normami a pozíciami EÚ**, ktoré opätovne potvrdzujú právo zmluvných strán prijímať opatrenia na dosiahnutie legitímnych politických cieľov („**právo na reguláciu**“), a to aj s ohľadom na boj proti zmene klímy. Chránení budú len investori so skutočným ekonomickým záujmom a schránkovým spoločnostiam nebude poskytovaná žiadna ochrana⁷,
- **nové ustanovenia o urovnávaní sporov**, ktoré chránia zmluvné strany pred bezdôvodnými nárokmi, predpokladajú zabezpečenie náhrady trov konania a zavádzajú do konania vysokú úroveň transparentnosti,
- **nové ustanovenia o trvalo udržateľnom rozvoji**, najmä o zmene klímy, prechode na čistú energiu a Parížskej dohode, ktoré do ECT účinne začleňujú záväzky Parížskej dohody a poskytujú využiteľný mechanizmus v prípade nesúladu, a to spôsobom, ktorý sa dosiaľ nikdy dosiahol v mnohostrannej investičnej zmluve,
- EÚ zaistila aj ustanovenia pre organizácie regionálnej hospodárskej integrácie (ako je EÚ), ktoré výslovne potvrdzujú, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ⁸ **nie je možné zahajovať investičné rozhodcovské konanie v rámci EÚ na základe ECT**⁹,
- **zásadné objasnenia týkajúce sa ustanovení súvisiacich s tranzitom** s cieľom zahrnúť požiadavky integrovaných energetických trhov s právami na prístup tretích strán, ako napríklad v EÚ, bez vzniku nových povinností pre EÚ¹⁰,
- **aktualizovaná definícia hospodárskej činnosti v odvetví energetiky**, ktorá spolu s prílohami EM/EM I, EQ/EQ I a NI (pozri bod 2 nižšie) umožňuje EÚ zosúladiť ochranu investícií v EÚ s cieľmi EÚ v oblasti energetiky a ochrany klímy.

Prijatie zmien v znení Zmluvy o energetickej charte nemá v zásade právne účinky. Podľa medzinárodného práva sa to nerovná podpisu, ale parafovaniu dohodnutého znenia.

V dôsledku toho Komisia navrhuje, aby sa na Konferencii o Európskej energetickej charte zaujalo v mene Euratomu, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, stanovisko, ktoré **podporí** prijatie navrhovaných zmien Zmluvy o energetickej charte (CC 760).

Pokiaľ ide o prijatie navrhovaných úprav a zmien príloh (CC 761)

V článku 34 ods. 3 písm. m) Zmluvy o energetickej charte sa ustanovuje zjednodušený postup, ktorý splnomocňuje konferenciu prijímať úpravy príloh k ECT. Navrhované zmeny

⁷ Schránkové spoločnosti sú spoločnosti, ktoré majú obchodnú adresu na území zmluvnej strany ECT bez toho, aby na území tejto zmluvnej strany vykonávali akúkoľvek skutočnú hospodársku činnosť, a ktoré sa len snažia získať ochranu v zmysle ECT.

⁸ Vec C-284/16, Slovenská republika/Achmea BV, 6. marca 2018, a vec C-741/19 Moldavská republika/Komstroy LLC, 2. septembra 2021.

⁹ Žaloby tohto druhu predstavovali za posledné desaťročie prevažnú väčšinu žalôb proti krajinám EÚ, a to aj napriek stanovisku Komisie, ktoré potvrdil Súdny dvor EÚ, že právo EÚ vylučuje investičné rozhodcovské konanie v rámci EÚ.

¹⁰ Dôležité je, že nové záväzky týkajúce sa prístupu tretích strán a mechanizmov pridelovania kapacít a taríf predstavujú záväzky s povahou „vyvinutia maximálneho úsilia“, ktoré „podliehajú“ zákonom a právnym predpisom EÚ, a teda by sa museli dodržiavať len vtedy, ak nenarúšajú právny rámec EÚ a medzinárodné záväzky EÚ.

príloh k ECT (CC 761) prinášajú zásadnú zmenu súčasnej zmluvy: vylúčenie určitých **energetických materiálov a výrobkov a činností z rozsahu ochrany investícií v zmysle časti III ECT** prostredníctvom **prílohy NI**. V dôsledku toho EÚ získala právo vyčleniť ochranu investícií v rámci EÚ takto:

vylúčenie ochrany pre **všetky nové investície do fosílnych palív v EÚ od 15. augusta 2023** s prechodným obdobím pre plynové elektrárne prispôsobené na spaľovanie vodíka/nízkouhlíkového plynu a infraštruktúru s emisiami nižšími ako 380 gCO₂/kWh – štandardne do 31. decembra 2030 alebo do 15. augusta 2033 v prípade, že nahrádzajú zariadenie na spaľovanie uhlia, rašeliny alebo roponosnej bridlice,

vylúčenie ochrany pre **všetky existujúce investície do fosílnych palív v EÚ od desiatich rokov po nadobudnutí účinnosti (alebo začatí predbežného vykonávania) zmien ECT**, najneskôr však do 31. decembra 2040,

ochrana len pre obnoviteľné a nízkouhlíkové vodíkové a syntetické palivá,

vylúčenie ochrany činností v oblasti zachytávania, využívania a uskladňovania uhlíka.

Navrhované zmeny **zosúladujú aj rozsah pôsobnosti ECT s novým prostredím obnoviteľných a nízkouhlíkových technológií potrebných k prechodu na zelenú energiu. To sa dosiahne prostredníctvom zmien v prílohe EM/EMI** (pridaním nových energetických materiálov a výrobkov, napr. vodíka a derivátových palív, ako sú amoniak a metanol, biomasa, bioplyn a syntetické palivá) **a v prílohe EQ/EQ I** (pridaním nových energetických zariadení, napr. rôznych izolačných materiálov, ako aj viacvrstvového izolačného skla).

Okrem toho boli pripravené nové prílohy na vykonávanie **zásady reciprocity**, podľa ktorej zmluvné strany nemôžu byť nútené chrániť investície iných zmluvných strán, ak boli takéto investície inými zmluvnými stranami vylúčené v prílohe NI, a to buď neuplatňovaním mechanizmu urovnávania sporov medzi investorom a štátom podľa článku 26 ECT (**nová príloha IA-NI**) alebo celou časťou III o ochrane investícií (**nová príloha NPT**). Jadrová energia, ktorá je zahrnutá do súčasného rozsahu pôsobnosti zmluvy, zostáva tak po zmenách príloh, najmä prílohy NI, bez akýchkoľvek úprav alebo zmien.

V dôsledku toho Komisia navrhuje, aby sa na Konferencii o Európskej energetickej charte zaujalo v mene Euratomu stanovisko, ktorým sa **schváli** prijatie navrhovaných zmien a úprav príloh k ECT (CC 761).

Pokiaľ ide o schválenie navrhovaných zmien dohovorov, vyhlásení a rozhodnutí (CC 762)

Zmeny vykonané v dohovoroch, vyhláseniach a rozhodnutiach (CC 762) sa týkajú opráv zastaraných ustanovení (napr. nahradenie výrazu „*Európske spoločenstvá*“ výrazom „*Európska únia, Európske spoločenstvo pre atómovú energiu*“), ako aj dodatočných spresnení znenia ECT (napr. spresnenie, že „subvencia“ zahŕňa „štátnu pomoc“, ako je vymedzená právnymi predpismi EÚ). Schválenie týchto zmien dohovorov, vyhlásení a rozhodnutí prinesie zlepšenie zrozumiteľnosti a presnosti znenia ECT.

V dôsledku toho Komisia navrhuje, aby sa na Konferencii o Európskej energetickej charte v mene Euratomu v tejto otázke zaujala pozícia, ktorou sa **schvália** navrhované zmeny dohovorov, vyhlásení a rozhodnutí (CC 762).

Pokiaľ ide o schválenie rozhodnutia o nadobudnutí účinnosti a predbežnom vykonávaní zmien znenia ECT a zmien/úprav jej príloh (CC 763)

Konferencia schváli rozhodnutie, ktorým sa stanovujú nasledovné postupy na nadobudnutie účinnosti a predbežné vykonávanie navrhovaných zmien ECT a zmien jej príloh (CC 763):

- **zmeny znenia Zmluvy o energetickej charte** nadobudnú účinnosť v súlade s článkom 42 ods. 4 ECT. To znamená, že zmeny nadobudnú účinnosť po ich ratifikácii tromi štvrtinami zmluvných strán. Okrem toho sa v rozhodnutí stanovuje, že zmeny budú predbežne vykonávané štandardne všetkými zmluvnými stranami k 15. augustu 2023, pokiaľ do 23. februára 2023 nepodajú vyhlásenie, že nie sú schopné tak spraviť,
- **zmeny v oddiele C prílohy NI**, ktorý obsahuje najmä pravidlá stanovujúce prechodné obdobie desiatich rokov na postupné ukončenie ochrany existujúcich investícií do fosílnych palív v EÚ, a **zmeny iných príloh**: tieto zmeny nadobudnú účinnosť v čase nadobudnutia účinnosti zmien ECT (pozri vyššie). Oddiel C prílohy NI a zmeny v iných prílohách sa budú predbežne vykonávať štandardne všetkými zmluvnými stranami, pokiaľ tieto nepodajú opačné vyhlásenie do 23. februára 2023 (pozri predchádzajúci text),
- **zmeny v oddiele B prílohy NI**, ktorý obsahuje najmä pravidlá stanovujúce vylúčenie nových investícií do fosílnych palív z ochrany v EÚ, ktoré nadobudnú účinnosť automaticky 15. augusta 2023 bez akejkoľvek ďalšej ratifikácie,
- **zmeny v dohovoroch, vyhláseniach a rozhodnutiach** nadobudnú účinnosť 22. novembra 2022 v rozsahu, v akom sa týkajú opráv zastaraných odkazov. Zvyšné zmeny nadobudnú účinnosť v čase nadobudnutia účinnosti zmien ECT. Medzitým sa budú predbežne vykonávať rovnakým spôsobom ako zmeny ECT.

Postupy nadobudnutia účinnosti a predbežného vykonávania zmien v ECT a v oddiele C prílohy NI, ako aj zmien v iných prílohách, sú v súlade s ustanoveniami pôvodnej ECT s ohľadom na nadobudnutie účinnosti a predbežné vykonávanie. Okrem toho EÚ dosiahla, že oddiel B prílohy NI nadobúda účinnosť automaticky 15. augusta 2023, čím ďalej zaisťuje dátum nadobudnutia účinnosti vyňatia (carve-out) investícií do fosílnych palív zo strany EÚ s ohľadom na nové investície.

V dôsledku toho Komisia navrhuje, aby sa na Konferencii o Európskej energetickej charte v mene Euratomu, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, zaujala v tejto otázke pozícia, ktorou sa **schváli** rozhodnutie týkajúce sa nadobudnutia účinnosti a predbežného vykonávania zmien znenia ECT a zmien/úprav jej príloh (CC 763).

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Zásady

Zmluva o Euratome neobsahuje žiadne ustanovenie rovnocenné s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ pre rozhodnutia Rady, ktorými sa určujú pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami. Ak

orgán zriadený dohodou uzavretou Euratomom, ako je ECT, prijíma akty s právnymi účinkami, uplatňujú sa postupy ustanovené v článku 101 Zmluvy o Euratome.

V článku 101 prvom odseku Zmluvy o Euratome sa uvádza, že: „*Spoločenstvo môže v rámci svojich právomocí vstupovať do záväzkov uzatváraním dohôd alebo zmlúv s tretím štátom, medzinárodnou organizáciou alebo štátnym príslušníkom tretieho štátu*“.

V článku 101 druhom odseku Zmluvy o Euratome sa uvádza, že: „*Takéto dohody a zmluvy bude Komisia prerokúvať v súlade so smernicami Rady; uzatvárané budú Komisiou po obdržaní súhlasu Rady; táto sa uznáva kvalifikovanou väčšinou*.“

Uplatnenie na tento prípad

Zmluva o energetickej charte je medzinárodná dohoda, ktorej zmluvnou stranou je okrem iného Euratom.

Konferencia o Európskej energetickej charte bude 22. novembra 2022 vyzvaná, aby prijala akty s právnymi účinkami. Tieto akty budú záväzné podľa medzinárodného práva. V dôsledku toho podľa článku 101 ods. 2 Zmluvy o Euratome podliehajú schváleniu Radou kvalifikovanou väčšinou.

Rozhodnutia, ktoré má Konferencia o Európskej energetickej charte prijať na schválenie navrhovaných úprav a zmien príloh ECT (CC 761), ako aj na schválenie navrhovaných zmien dohovorov, vyhlásení a rozhodnutí (CC 762), predstavujú akty so záväznými právnymi účinkami podľa medzinárodného práva. Je tomu tak preto, lebo ECT udeľuje Konferencii o Európskej energetickej charte právomoc meniť prílohy, dohovory, vyhlásenia a rozhodnutia ECT bez potreby akejkoľvek následnej ratifikácie zmluvnými stranami. Podľa článku 48 ECT sú prílohy a rozhodnutia neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Rozhodnutie, ktoré má prijať Konferencia o Európskej energetickej charte na schválenie rozhodnutia týkajúceho sa nadobudnutia účinnosti a predbežného vykonávania zmien znenia ECT a zmien/úprav jej príloh (CC 763), predstavuje akt so záväznými právnymi účinkami podľa medzinárodného práva, pretože ukladá zmluvným stranám povinnosť predbežne vykonávať zmenené znenie ECT a zmeny v určitých oddieloch jej príloh k 15. augustu 2023, pokiaľ pred 23. februárom 2023 nebude podané žiadne opačné vyhlásenie.

Rozhodnutie, ktoré má prijať Konferencia o Európskej energetickej charte na schválenie navrhovaných zmien znenia ECT (CC 760), predstavuje vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu akt so záväznými právnymi účinkami podľa medzinárodného práva, pretože má byť prijatý súčasne s rozhodnutím týkajúcim sa nadobudnutia účinnosti a predbežného vykonávania zmien znenia ECT (CC 763 – pozri predchádzajúci text), ktoré ukladá povinnosť zmluvným stranám predbežne vykonávať tieto zmeny k 15. augustu 2023, pokiaľ pred 23. februárom 2023 nebude podané žiadne opačné vyhlásenie.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 101 ods. 2 Zmluvy o Euratome, keďže Zmluva o Euratome neobsahuje žiadne ustanovenie rovnocenné s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ pre rozhodnutia Rady, ktorými sa určujú pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou.

Uverejnenie pripravovaných aktov

Vzhľadom na to, že rozhodnutia Konferencie o Európskej energetickej charte zmenia prílohy ECT, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnili v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Euratomu zaujať na 33. zasadnutí Konferencie o Európskej energetickej charte

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva atómovej energie, najmä na jej článok 101, ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (ďalej len „Euratom“) uzavrelo Zmluvu o energetickej charte (ďalej len „zmluva“) rozhodnutím Rady a Komisie 98/181/ES (ESUO, Euratom) z 23. septembra 1997 o uzavretí Zmluvy o energetickej charte a Protokolu energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch Európskymi spoločenstvami (Ú. v. ES L 69, 9.3.1998, s. 1 – 116) a táto nadobudla účinnosť 16. apríla 1998.
- (2) Podľa článku 34 zmluvy Konferencia o Európskej energetickej charte prijíma znenia zmien zmluvy a schvaľuje úpravy a technické zmeny príloh k zmluve.
- (3) Na svojom 33. zasadnutí dňa 22. novembra 2022 má Konferencia o Európskej energetickej charte prijať navrhované zmeny Zmluvy o energetickej charte (CC 760) a schváliť i) navrhované úpravy a zmeny príloh k Zmluve o energetickej charte (CC 761), ii) navrhované zmeny v dohovoroch, vyhláseniach a rozhodnutiach (CC 762) a iii) rozhodnutie o nadobudnutí účinnosti a predbežnom vykonávaní zmien Zmluvy o energetickej charte a zmien/úprav jej príloh (CC 763).
- (4) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Euratomu zaujať na Konferencii o Európskej energetickej charte, keďže uvedené akty budú pre Euratom záväzné, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome.
- (5) Keďže od 90. rokov 20. storočia nedošlo k žiadnej podstatnej aktualizácii zmluvy, jej znenie výrazne zastaralo. Je vhodné zmeniť zmluvu tak, aby sa zosúladiť so zásadami Parížskej dohody, požiadavkami udržateľného rozvoja a boja proti zmene klímy, ako aj s modernými normami ochrany investícií.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Euratomu zaujať na 33. zasadnutí Konferencie o Európskej energetickej charte, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Euratome, je takáto:

- a) podporiť prijatie navrhovaných zmien Zmluvy o energetickej charte zo strany konferencie (CC 760);
- b) schváliť navrhované úpravy a zmeny príloh k Zmluve o energetickej charte (CC 761);
- c) schváliť navrhované zmeny dohovorov, vyhlásení a rozhodnutí (CC 762) a
- d) schváliť rozhodnutie o nadobudnutí účinnosti a predbežnom vykonávaní zmien Zmluvy o energetickej charte a zmien/úprav jej príloh (CC 763).

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*